

Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik Kapsamında Kamu Bilgilendirme Metni

Bölüm 1-1. İşletmecinin ismi ve kuruluşun tam adresi,

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.'ye ait olan Güney Mah. Petrol Cad. No: 25/1 41780. Körfez/ Kocaeli adresinde bulunan İzmit Rafinerisi, Site Mah., Özgürlük Blv. No:72, 72100 Merkez/Batman adresinde bulunan Batman Rafinerisi, Altınova Mah., Atatürk Bulvarı No:186, 71480 Hacılar/Bahşili/Kırıkkale adresinde bulunan Kırıkkale Rafinerisi ve Atatürk Mah. İnönü Bulvarı No: 52 35800 Aliğa/ İzmir adresinde bulunan İzmir Rafinerisi'nde ham petrolün rafinasyonu faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

Bölüm 1-2. Kuruluşun bu Yönetmelik hükümlerine tâbi olduğunun ve Madde 7'de belirtilen bildirim Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bildirim sistemini kullanarak beyanının gerçekleştirildiğinin, üst seviye kuruluş olması durumunda da Madde 11 gereğince hazırlamakla yükümlü olduğu güvenlik raporunun hazırlandığının belirtilmesi,

Rafinerilerimizde, BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ VE ETKİLERİNİN AZALTILMASI HAKKINDA YÖNETMELİK Madde 7 kapsamında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Bildirim sistemi kullanılarak tehlikeli madde bildirimleri yapılmıştır ve rafinerilerimiz iş bu yönetmelik kapsamında üst seviyeli kuruluş olarak sınıflandırılmıştır. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ VE ETKİLERİNİN AZALTILMASI HAKKINDA YÖNETMELİK Madde 11 kapsamında tüm rafinerilerimizde yükümlülüklerimiz gereği Güvenlik Raporu hazırlanmıştır.

Bölüm 1-3. Kuruluşta gerçekleştirilen faaliyetlerin basit bir dilde açıklanması,

İzmit Rafinerisinde 11,3 milyon ton/yıl, İzmir Rafinerisinde 11,9 milyon ton/yıl, Kırıkkale Rafinerisinde 5,4 milyon ton/yıl ve Batman Rafinerisi'nde 1,4 milyon ton/yıl kapasite ile ham petrolün distilasyon prosesleri ile LPG, Benzin, Jet Yakıtı, Motorin, Fuel Oil, Bitüm gibi petrol ürünlerine ayrılması işlemi gerçekleştirilmektedir.

Rafinerilerimizde bulunan üniteler petrolün ayrıştırılmasını sağlayan distilasyon üniteleri, uzun hidrokarbon zincirlerini kırarak daha değerli hidrokarbonlara dönüştürülmesini sağlayan dönüşüm üniteleri, hidrokarbonların içerdiği kükürttten temizlenmesini sağlayan temizleme üniteleri, kükürt geri kazanım üniteleri ve ham petrol ve son ürünlerin depolandığı tank sahası olarak sıralanabilir. Ana faaliyetlerin gerçekleştirilebilmesi için de ünite hizmeti sağlayan buhar üretim, demineralize su üretim, elektrik üretim ve atık su arıtma tesisleri yer almaktadır.

Bölüm 1-4. Büyük bir kazaya sebep olabilecek Ek-1 Bölüm 1 ve 2'de belirtilen tehlikeli maddelerin; bilinen isimleri ile bu maddelerin temel zararlılık özelliklerine ait basit açıklamaları,

Rafinerilerimizde üretilen, kullanılan ve depolanan kimyasallardan bazıları fiziksel ve kimyasal özellikleri nedeniyle büyük kaza riski oluşturmakta olup bu risklerin kabul edilebilir seviyeye indirilmesi için gerekli tüm önlemler alınmıştır ve riskler kontrol altında tutulmaktadır.

Rafinerilerimizin temel proseslerine dahil olan hidrokarbonlar (Ham Petrol, LPG, Benzin, Jet Yakıtı, Motorin, Fuel Oil, vb) yanıcılık özelliği nedeniyle yanıcı buhar bulutu oluşturarak tutuşması halinde yangın ve patlama sonucu çevre varlıklarına ve insana zarar verebilme potansiyeline sahiptir. Sıvı petrol ürünlerinin su kaynaklarına karışması su kirliliğine neden olabilir. Proseslerin sonucunda açığa çıkan Hidrojen Sülfür gazı ise atmosfere salınması durumunda toksik özellikleri nedeniyle çevrede bulunan insanlara zarar verme potansiyeline sahiptir.

Bölüm 2- 1. Kuruluştta meydana gelebilecek senaryo edilen büyük kazalar ile bunların kontrolüne ilişkin önlemler hakkındaki özet bilgi ile insan sağlığına ve çevreye olan potansiyel etkileri de dâhil olmak üzere büyük kaza tehlikelerine ilişkin genel bilgi,

Ulusal ve uluslararası kabul görmüş metotlar kullanılarak proses tehlikeleri ve olası kaza senaryoları belirlenmiş ve bu kazaların (yangın, patlama ve toksik yayılım gibi) meydana gelme frekansı hesaplanmıştır.

Rafinerilerimizde zararlı kimyasalların salınmasını engellemek üzere alarm sistemleri, kontrol sistemleri, acil durdurma sistemleri ve basınç tahliye sistemlerinin yanı sıra ekipman periyodik bakım ve test faaliyetleri düzenli olarak yürütülerek koruma sistemlerinin güvenilirliği sağlanmaktadır. TÜPRAŞ tarafından tüm bakımları ve kontrolleri yapılan bu sistemler dış denetimlerle tekrardan sınanmakta ve işlerliği sertifikalanmaktadır. Tüm güvenlik ekipmanlarının kalitesi, bakımı ve işleyişi uluslararası standartları karşılamaktadır. Alınan tüm bu önlemler tehlikeli kaçak gerçekleşme frekansını 10 bin yılda bir'in altına düşürmektedir. Bu frekans BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ VE ETKİLERİNİN AZALTILMASI HAKKINDA YÖNETMELİK'te belirlenen limit değerinin altında olup yeterli güvenlik seviyesi sağlanmıştır.

Bölüm 1-5. Büyük bir kaza olması durumunda yapılması gerekenlere dair bilgi,

Bölüm 2-2. İşletmecinin, büyük endüstriyel kazalarla başa çıkmak ve bunların etkilerini en aza indirmek için, özellikle acil hizmet birimleriyle irtibata geçmek de dâhil olmak üzere, tesisteki yeterli düzenlemeleri yaptığını belirtmesi,

Bölüm 2-3. Herhangi bir büyük kazaya müdahale için acil hizmet birimleriyle iş birliği yapıldığının belirtilmesi.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.'nin her bileşeni güvenlik eğitimini uluslararası standartlara uygun olarak alır ve bu gereklilikleri karşılar. Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. birlikte çalıştığı kişilerde bu niteliği arar.

Tüm önlemlere rağmen atmosfere bir kaçak gerçekleşmesi durumunda ise kaçağı algılamak üzere gaz algılama dedektörleri, eğer kaçak sıvı fazda ise kaçakların toplandığı toplama havuzları uygun yerlere tesis edilmiş, olası yangın ve gaz kaçaklarına etkin bir müdahalenin sağlanması için acil müdahale planları oluşturulmuştur. Bu planlar kapsamında düzenli olarak tatbikatlar gerçekleştirilmektedir. Olası bir yangın durumunda rafinerimizde yangınla mücadele ve arama kurtarma birimleri olaya müdahale için hazır beklemektedir. Acil durum müdahalesi için gerekli ekipmanlar düzenli olarak kontrol edilmekte ve her an müdahaleye hazır tutulmaktadır. Hidrojen Sülfür gazı düşük konsantrasyonlarda çürümüş yumurta gibi kokar. Kaçağın konsantrasyonu arttığı zaman önlem olarak zararlı konsantrasyon mesafesinde olan işyerleri ve konutlardaki insanların tahliye edilmesi için gerekli organizasyon yapılır.

Olası bir acil duruma müdahale etmek üzere derhal kriz merkezi kurulur ve acil durum organizasyonu harekete geçer. Acil durum planı kapsamında Valilik, Kaymakamlık, Genel Kolluk Kuvvetleri, Sahil Güvenlik, Hastaneler ve diğer sağlık kuruluşları ile yangına mücadele teşkilat ve malzemesine sahip kuruluşlarla koordinasyon için ekipler oluşturulmuş, sorumluluklar atanmıştır.